

УДК 656:338.47

**ЗБЕРЕЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ
МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ**

**MAINTAINING THE COMPETITIVE ADVANTAGES OF UKRAINIAN
SEAPORTS**

*докт. екон. наук О.М. Кібік, канд. екон. наук В.О. Котлубай,
Національний університет «Одеська юридична академія» (м. Одеса)*

*DSc (Econ.) O. Kibik, PhD in Economics V. Kotlubai
National University «Odesa Law Academy» (Odesa)*

Українські порти, які є критично важливими для міжнародної торгівлі та економічного розвитку країни, стикаються з безпрецедентними викликами в умовах військового конфлікту. Їхня здатність конкурувати на світовому ринку визначає привабливість України як торговельного партнера. Війна вимагає адаптації конкурентних стратегій, щоб забезпечити гнучкість, безпеку та стабільність надання портових послуг, включаючи розробку кризових комунікаційних стратегій та інвестиції в інфраструктуру та технології.

У 2023 р., незважаючи на воєнний стан, портова галузь України змогла показати зростання вантажообігу до 62 млн т, що є значним досягненням порівняно з попереднім роком. Це стало можливим завдяки успішній роботі чорноморського коридору та Дунайських портів, які взяли на себе основний обсяг вантажообігу [1]. Однак, порівняно з довоєнними показниками, ситуація вимагає подальшого вдосконалення та адаптації до нових умов. Також українські порти продемонстрували значний прогрес, піднявшись на 21 пункт у рейтингу глобальної конкурентоспроможності [2].

Маркетингові стратегії повинні бути спрямовані на розширення міжнародної співпраці. Важливим аспектом є використання цифрових технологій для оптимізації логістики та підвищення ефективності комунікацій [3]. Українські порти мають можливість переосмислити свої стратегії, зробивши акцент на інноваціях та стійкості.

Конкурентні стратегії повинні бути спрямовані на використання можливостей та захист від загроз, що передбачає інвестиції в модернізацію інфраструктури та розробку нових технологічних рішень. Такий підхід дозволить українським портам не лише вижити в умовах війни, але й зберегти свої конкурентні переваги, сприяючи стабільному розвитку та зростанню економіки країни.

В умовах війни інноваційні маркетингові стратегії та цифрові технології стають вирішальними для забезпечення конкурентоспроможності

українських портів. Розвиток цифрових платформ, що спрощують процеси бронювання та відстеження вантажів, використання великих баз даних для аналітики та створення персоналізованих кампаній, дозволить портам адаптуватися до змінюваних умов та залучати нових клієнтів.

Важливо також зосередитися на розробці кризових комунікаційних стратегій, які дозволять швидко та ефективно реагувати на будь-які негативні події або інформаційні виклики, забезпечуючи збереження позитивного іміджу портів та впевненість у їх здатності подолати труднощі.

Партнерські програми з міжнародними компаніями відкривають шляхи для спільних інвестицій, модернізації інфраструктури та розширення географії вантажопотоків, що забезпечить стабільний потік вантажів та доступ до новітніх технологій. Автоматизація процесів та впровадження сучасних логістичних рішень, включаючи IoT, AI та блокчейн, підвищать ефективність та безпеку операцій, зменшуючи ризики та підвищуючи точність виконання задач. Це дозволить портам оперативно реагувати на зміни в попиті та пропозиції, забезпечуючи гнучкість та адаптивність в умовах непередбачуваності. Така інтеграція цифровізації є необхідною для стійкості та розвитку портів, сприяючи економічному відновленню та розвитку країни.

Зелені інновації та сталий розвиток є критично важливими для підвищення конкурентоспроможності українських портів, особливо в умовах війни, коли екологічні виклики та потреба в відновленні стають ще більш актуальними. Екологічні інновації можуть включати в себе використання альтернативних джерел енергії, таких як сонячна та вітрова енергія, для забезпечення портових операцій, впровадження систем очищення води та повітря, а також розробку програм зменшення викидів вуглецю.

Таким чином, завдяки наведеним заходам українські порти не лише витримують випробування війною, але й підготують умови до майбутнього процвітання в після воєнний період.

[1] Портова галузь України 2023: другий рік роботи в умовах війни. URL: https://cfts.org.ua/infographics/portova_galuz_ukrani_2023_drugiy_rik_roboti_v_umovakh_viyuni.

[2] Українські порти піднялись на 21 пункт у рейтингу глобальної конкурентоспроможності WEF. URL: <https://ua.sudohodstvo.org/ukrayinski-porti-pidnyalis-na-21-punkt-u-reytingu-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-wef/>.

[3] Стан логістики в Україні у 2024 році: нові виклики та можливості. URL: <https://allylogistic.com/%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%bd-%d0%bb%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b8-%d0%b2-%d1%83%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%96-%d1%83-2024-%d1%80%d0%be%d1%86%d1%96-%d0%bd%d0%be%d0%b2%d1%96-%d0%b2/>.